

Osobitná časť

K Čl. I bodom 1, 2, 4, 6, 16, 55, 56, 57 a 58 /§ 4b ods. 6, § 4b ods. 7, § 5 ods. 2 písm. c), § 5a, § 6 ods. 1, § 11 ods. 2 písm. b), § 66 ods. 2 písm. a), § 68b ods. 5, § 68c ods. 2 písm. d), § 69 ods. 9 až 12, § 69 ods. 15 a 16, § 77 ods. 2, § 79 ods. 2 písm. b), § 81a ods. 1 až 4/

Ide o legislatívno-technické úpravy v nadväznosti na nové ustanovenie § 4c.

K Čl. I bodu 3 (§ 4c)

V súčasnosti uplatňovaný režim skupinovej registrácie je založený na dobrovoľnej registrácii viacerých, právne nezávislých, zdaniteľných osôb so sídlom, miestom podnikania alebo prevádzkarňou na území Slovenskej republiky, vzájomne spojených finančnými, ekonomickými a organizačnými väzbami, ktoré možno na účely zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“) považovať za jednu zdaniteľnú osobu bez ohľadu na skutočnosť, že aj naďalej ostávajú samostatnými právnymi subjektmi. Skupina sa po zaregistrovaní stáva platiteľom a práva a povinnosti jednotlivých členov skupiny vyplývajúce zo zákona o DPH a Daňového poriadku prechádzajú na skupinu. Skupina má rovnaké práva a povinnosti ako ktorýkoľvek iný platiteľ dane.

So zámerom rozšíriť režim skupiny ako jednej zdaniteľnej osoby na účely dane a v súlade s článkom 11 ods. 2 smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 347 11.12.2006) v platnom znení (ďalej len „smernica 2006/112/ES v platnom znení“) sa navrhuje zaviesť nový inštitút registrácie skupiny pre daň z úradnej moci s cieľom zamedziť obchádzanie platenia dane. Podstatou je ustanoviť právomoc správcu dane rozhodnúť o registrácii dvoch alebo viacerých, formálne nezávislých, zdaniteľných osôb, u ktorých sú dôvody (obchádzanie platenia dane a zachovanie si výhody oslobodenia od dane v rámci podnikania vykonávaného týmito zdaniteľnými osobami) na registráciu skupiny z úradnej moci, ako jedného platiteľa na účely dane. Existencia týchto dôvodov je teda nevyhnutným predpokladom na registráciu skupiny z úradnej moci.

Ak nastanú dôvody na registráciu skupiny z úradnej moci (odsek 1), daňový úrad príslušný na registračné konanie, ktorým bude Daňový úrad Banská Bystrica, zašle zástupcovi skupiny, ktorého si predpokladaní členovia zvolia na účely registračného konania, výzvu, aby sa k týmto dôvodom v určenej lehote vyjadril (odseky 2 a 3). Daňový úrad Banská Bystrica je povinný na základe údajov z kontrolnej a operatívnej činnosti preukázať, že finančne, ekonomicky a organizačne prepojené zdaniteľné osoby organizovali výkon svojej ekonomickej činnosti tak, aby sa úmyselne vyhýbali registrácii za platiteľov dane a napríklad z tohto dôvodu cena ich tovarov alebo služieb nepodliehala dani na výstupe, v dôsledku čoho takéto zdaniteľné osoby využívali neoprávnenú konkurenčnú výhodu. Dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu dôvodov na registráciu skupiny z úradnej moci, t. j. že hlavným cieľom týchto osôb je vyhýbanie sa plateniu daní, znáša Daňový úrad Banská Bystrica. Ak sa v konaní preukáže existencia vyššie opísaných dôvodov, Daňový úrad Banská Bystrica z úradnej moci skupinu zaregistruje pre daň, pridelí jej identifikačné číslo pre daň a určí jej zástupcu (odsek 4).

Odsek 5 upravuje deň, ktorým sa skupina z úradnej moci stáva platiteľom, ktorý je zároveň dňom, kedy nadobúda platnosť identifikačné číslo pre daň pridelené skupine z úradnej moci a zaniká platnosť identifikačných čísiel pre daň jednotlivých členov skupiny z úradnej moci, ak im boli pridelené.

Navrhuje sa, aby daňovým úradom príslušným pre skupinu z úradnej moci bol daňový úrad príslušný pre zástupcu skupiny. Na konanie zástupcu skupiny z úradnej moci, práva a povinnosti a zodpovednosť jednotlivých jej členov sa bude primerane vzťahovať ustanovenie platné pre dobrovoľnú registráciu skupiny, ktorým je § 4b ods. 4 (odseky 6 a 7).

V odsekoch 8 a 9 je upravený postup týkajúci sa zmeny registrácie skupiny z úradnej moci v prípadoch, ak ďalší jej člen spĺňa podmienky ustanovené zákonom o DPH na registráciu skupiny z úradnej moci alebo prestal spĺňať podmienky podľa § 4a. Zástupca skupiny je povinný podať žiadosť o zmenu registrácie skupiny z úradnej moci, ak ďalší člen skupiny spĺňa podmienky na registráciu skupiny z úradnej moci alebo ak člen skupiny prestane spĺňať podmienky podľa § 4a. Ak tieto skutočnosti zistí daňový úrad príslušný pre skupinu, bezodkladne rozhodne z úradnej moci o zmene registrácie skupiny. Za nesplnenie povinností ustanovených v odseku 8 alebo odseku 9 sa navrhuje skupine z úradnej moci uložiť pokutu do výšky 10 000 eur (odsek 12).

V samostatných ustanoveniach sú riešené prípady zmeny registrácie skupiny z úradnej moci, a to ak niektorý z jej členov zanikne bez likvidácie, a na právneho nástupcu prechádza majetok zanikajúceho člena skupiny z úradnej moci alebo niektorý z jej členov zanikne bez právneho nástupcu (odseky 10 a 11).

K Čl. I bodom 5, 14 a 32 /§ 5 ods. 2 písm. d), § 55a ods. 2 písm. c) štvrtý bod a § 56 ods. 2 písm. c) štvrtý bod a § 72 ods. 4 a § 74 ods. 1 písm. o)/

Ide o legislatívno-technické úpravy z dôvodu vypustenia ustanovenia § 69aa.

K Čl. I bodu 7 (§ 7a ods. 1)

Cieľom navrhovanej úpravy je zvýšiť právnu istotu a zrozumiteľnosť zákona tým, že sa výslovne upravuje možnosť dobrovoľnej registrácie pre zdaniteľné osoby, ktoré síce nespĺňajú zákonom stanovené podmienky na účely povinnej registrácie (§ 4, 7 a 7a), no z iných dôvodov sa rozhodnú pre vstup do systému dane z pridanej hodnoty. Ide o dôležité upresnenie súvisiace najmä so zavedením povinnej elektronickej fakturácie pre prípady, že zdaniteľná osoba začne podnikat' alebo plánuje vstúpiť do obchodných vzťahov s platiteľmi DPH a je povinná zabezpečiť, aby vedela prijať elektronickú faktúru a pod.

K Čl. I bodu 8 /§ 17 ods. 4 písm. b)/

V nadväznosti na zavedenie povinnej elektronickej fakturácie a oznamovania údajov pri cezhraničnom dodaní tovarov a služieb v rámci členských štátov, a s tým súvisiace zrušenie povinnosti pre platiteľov dane podávať súhrnný výkaz, sa navrhuje s účinnosťou od 1.7.2030 transponovať čl. 5 prvý bod smernice Rady (EÚ) 2025/516 z 11. marca 2025, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o pravidlá DPH pre digitálny vek (Ú. v. EÚ L, 2025/516, 25.3.2025) (ďalej len „smernica (EÚ) 2025/516“), na základe ktorého sa jedna z podmienok, ktoré špecifikujú, že miestom nadobudnutia tovaru z iného členského štátu pri trojstrannom obchode je miesto, kde sa tovar nachádza v čase skončenia jeho odoslania alebo prepravy k nadobúdateľovi, bude viazať na digitálne oznámenie údajov o cezhraničnom dodaní tovaru.

K Čl. I bodu 9 /§ 19 ods. 8 písm. a) a § 20 ods. 1 písm. a)/

Navrhuje sa v nadväznosti na skrátenie lehoty na vyhotovenie elektronickej faktúry upraviť okamih vzniku daňovej povinnosti pri cezhraničnom dodaní tovaru do iného členského štátu a cezhraničnom nadobudnutí tovaru z iného členského štátu na desiaty deň odo dňa dodania tovaru, resp. na desiaty deň odo dňa nadobudnutia tovaru.

K Čl. I bodu 10 /§ 19 ods. 8 písm. b) a § 20 ods. 1 písm. b)/

Navrhuje sa legislatívno-technická úprava v nadväznosti na znenie § 19 ods. 8 písm. a) a § 20 ods. 1 písm. a).

K Čl. I bodu 11 (§ 43 ods. 9)

V nadväznosti na zavedenie povinnej elektronickej fakturácie a oznamovania údajov o cezhraničnom dodaní tovarov a služieb v rámci členských štátov a s tým súvisiace zrušenie povinnosti pre platiteľov dane podávať súhrnný výkaz sa navrhuje s účinnosťou od 1.7.2030 transponovať čl. 5 druhý bod smernice (EÚ) 2025/516, podľa ktorého sa navrhuje ustanoviť novú podmienku na uplatnenie oslobodenia od dane pri dodaní tovaru z tuzemska do iného členského štátu.

K Čl. I bodu 12 (§ 45 ods. 3)

Spresňujú sa ustanovenia týkajúce sa trojstranného obchodu v nadväznosti na zavedenie povinnej elektronickej fakturácie. Upravuje sa, že ak prvým odberateľom (osoba, ktorej sa tovar dodáva pred jeho prepravou alebo odoslaním) je zahraničná osoba z tretieho štátu, na vyhotovenie a uchovávanie faktúry pre druhého odberateľa (následný nadobúdateľ), ktorý je osobou registrovanou pre DPH v tuzemsku, sa vzťahujú ustanovenia § 71 až 76 zákona o DPH, ktoré upravujú povinnosti pri vyhotovovaní a uchovávaní faktúr, vrátane pravidiel pre elektronickej fakturáciu. Z uvedeného ustanovenia je aj v súlade s fakturačnými pravidlami v zákone o DPH (§ 71 až 76) potom zrejmé, že ak je prvým odberateľom zdaniteľná osoba z iného členského štátu, použije pri vyhotovení faktúry pre druhého odberateľa fakturačné pravidlá členského štátu, v ktorom je prvý odberateľ usadený.

K Čl. I bodu 13 (§ 49 ods. 11)

S účinnosťou od 1.7.2030 sa navrhuje transponovať čl. 5 tretí bod smernice (EÚ) 2025/516, na základe ktorého sa navrhuje ustanoviť novú hmotnoprávnu podmienku práva na odpočítanie dane, ktorá sa bude vzťahovať na dodanie tovaru alebo služby podliehajúce oznamovacej povinnosti podľa § 80a, pričom touto podmienkou bude dispozícia elektronickej faktúrou. Ak platiteľ dane v týchto prípadoch nebude mať elektronickej faktúru, právo na odpočítanie dane si nebude môcť uplatniť.

K Čl. I bodu 15 (§ 64a)

Z dôvodu právnej istoty a v záujme jednoznačnosti sa navrhuje doplniť medzi ustanovenia, ktoré sa použijú na osobitné úpravy uplatňovania dane (§ 65 až § 68d), ak tieto osobitné úpravy neustanovujú inak, aj § 51, ktorý upravuje podmienky a postup pri uplatnení práva na odpočítanie dane v štandardnom režime uplatňovania dane.

K Čl. I bodu 17 /§ 68g ods. 15 písm. a) bod 5/

Vzhľadom k tomu, že skupina registrovaná podľa § 4b alebo § 4c sa považuje za jednu zdaniteľnú osobu, konajúcu na účely dane pod vlastným identifikačným číslom pre daň, navrhuje sa rozšíriť dôvody pre rozhodnutie daňového úradu o odňatí individuálneho identifikačného čísla s príponou EX aj o prípad, ak sa malý podnik tuzemskej osoby, skôr registrovaný pre osobitnú úpravu uplatňovania oslobodenia od dane v inom členom štáte, stane členom takejto skupiny.

K Čl. I bodu 18 /§ 69a ods. 2 písm. c)/

Ide o legislatívno-technické úpravy v nadväznosti na nové ustanovenie § 80, ktorým sa ruší povinnosť predkladať súhrnný výkaz a zavádza sa povinnosť oznamovať údaje pri

cezhraničnom dodaní tovarov a služieb v rámci členských štátov na základe elektronickej fakturácie. Navrhované doplnenie ustanovuje obsahové náležitosti písomného plnomocenstva medzi dovozcom a daňovým zástupcom. Ide o rozšírenie zákonných požiadaviek tak, aby plnomocenstvo pre daňového zástupcu výslovne obsahovalo aj splnomocnenie na vyhotovenie elektronickej faktúry a na oznámenie údajov.

K Čl. I bodu 19 (§ 69a ods. 6)

Ustanovenie § 69a ods. 6 sa navrhuje upraviť v nadväznosti na nové ustanovenie § 80 a s tým súvisiace zrušenie povinnosti predkladať súhrnný výkaz. Cieľom zmeny je zosúladiť terminológiu a obsah povinností s novým znením § 80, ktoré upravuje oznamovanie údajov v kontexte elektronickeho oznamovania údajov pre cezhraničné transakcie podľa smernice (EÚ) 2025/516. Povinnosť daňového zástupcu oznámiť príslušné údaje zabezpečuje riadne vykazovanie plnení prostredníctvom daňového zástupcu a plní kontrolnú funkciu v rámci elektronickeho oznamovania údajov. Uvedená úprava zároveň odstraňuje pochybnosti o tom, kto je zodpovedný za splnenie oznamovacích povinností v prípade, že si dovozca zvolil daňového zástupcu.

K Čl. I bodu 20 (§ 69aa)

Ustanovenie § 69aa sa navrhuje vypustiť z dôvodu jeho obsolétosti.

K Čl. I bodu 21 (§ 69b ods. 1)

Ide o legislatívno-technickú úpravu v nadväznosti na doplnenie nového odseku 2 v ustanovení § 69c a prečíslovanie pôvodného odseku 2 na odsek 3.

K Čl. I bodom 22, 23, 24 a 25 (§ 69c odsek 1, § 69c ods. 2, § 69c ods. 6, 7 a 8)

S účinnosťou od 1.1.2022 bol v § 69c zákona o DPH zavedený osobitný spôsob úhrady dane. Osobitný spôsob úhrady dane umožňuje platiteľovi dane (odberateľovi) vyhnúť sa ručeniu za daň podľa § 69b zákona o DPH, ktorú v lehote splatnosti nezaplatil (vcelku alebo len sčasti) jeho dodávateľ, tým, že sumu dane odberateľ neuhradí dodávateľovi, ale ju zašle na osobný účet daňového subjektu (OÚD) vedený správcom dane pre dodávateľa.

Z pohľadu finančnej správy v Slovenskej republike má osobitný spôsob úhrady dane značný potenciál riešiť veľkú skupinu podvodov so zmiznutým obchodníkom. Jeho širšiemu využitiu ako inštitútu zabezpečujúcom platbu dane však bránila jeho úzka vecná a personálna pôsobnosť. Klesajúci bol aj trend jeho využívania platiteľmi dane.

Z hore uvedených dôvodov došlo k návrhu na rozšírenie uplatňovania osobitného spôsobu úhrady dane podľa § 69c zákona o DPH takým spôsobom, že pri určitých transakciách vybraných platiteľov dane, pri ktorých je odôvodnené podozrenie, že daň u dodávateľa nebude uhradená, bude mať daňový úrad možnosť uložiť povinnosť odberateľovi uhradiť daň z faktúry priamo na OÚD správcu dane vedený pre dodávateľa. Pôjde teda o ciele, nie plošné opatrenie, na základe informácií daňového úradu získaných z kontrolnej a operatívnej činnosti. Odôvodnenie rozhodnutia o uložení povinnosti uhradiť daň za dodávateľa sa musí opierať o dostatočne relevantné dôkazy, ktoré smerujú k tomu, že daň u dodávateľa nebude uhradená (napr. zapojenie dodávateľa v rizikových reťazcoch, jeho zlá daňová minulosť, obchodovanie s rizikovými komoditami, rizikové osoby vo vedení obchodnej spoločnosti, a podobne)

Ak odberateľ daň uvedenú v rozhodnutí neuhradí vcelku v určenej lehote, alebo uhradí len jej časť, daňový úrad mu uloží pokutu, pričom jej maximálna výška je určená výškou dane uvedenej na faktúre.

K Čl. I bodu 26 /§ 71 ods. 1 písm. a) a b)/

Slovenská republika je povinná s účinnosťou od 1. júla 2030 transponovať do vnútroštátneho práva článok 5 smernice (EÚ) 2025/516. Smernica (EÚ) 2025/516 mení smernicu 2006/112/ES v platnom znení tak, aby zohľadňovala vzostup digitálneho hospodárstva a plnohodnotné využívanie údajov, ktoré digitalizácia generuje. Cieľom harmonizačných pravidiel je zvýšiť výber dane z pridanej hodnoty najmä pri cezhraničných transakciách a ukončiť súčasnú fragmentáciu vyplývajúcu z toho, že členské štáty majú zavedené rozdielne systémy oznamovania faktúr, resp. údajov z vyhotovených a prijatých faktúr. Nové pravidlá a súvisiace procesy majú byť založené na elektronickej fakturácii a digitálnom oznamovaní údajov z elektronickej faktúry o jednotlivých zdaniteľných obchodoch, v reálnom čase, a to nielen pokiaľ ide o cezhraničné transakcie, ale aj o tuzemské transakcie. V záujme maximalizácie interoperability by elektronickej faktúry mali v zásade dodržiavať európsku normu pre elektronickej fakturáciu ustanovenú vo vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2017/1870 zo 16. októbra 2017 o uverejnení odkazu na európsku normu pre elektronickej fakturáciu a zoznamu syntaxí podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/55/EÚ (Ú. v. EÚ L 266, 17.10.2017) (ďalej len „vykonávacie rozhodnutie 2017/1870“), ktorá spĺňa požiadavku Európskej komisie podľa článku 3 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/55/EÚ zo 16. apríla 2014 o elektronickej fakturácii vo verejnom obstarávaní (Ú. v. EÚ L, 133, 6.5.2014) (ďalej len „smernica 2014/55/EÚ“) na vytvorenie európskej normy pre sémantický dátový model základných prvkov elektronickej faktúry. V podmienkach Slovenskej republiky boli európske dokumenty o elektronickej fakturácii prijaté do sústavy slovenských technických noriem ako STN EN 16931-1+A1: 2020 Elektronická fakturácia. Časť 1: Sémantický model základných elementov elektronickej faktúry (36 9640) a k tomu prijatá oprava a technická normalizačná informácia STN P CEN/TS 16931-2: 2017 Elektronická fakturácia. Časť 2: Zoznam syntaxí vyhovujúcich EN 16931-1 (36 9640), pričom ich bezodplatné sprístupnenie sponzoruje Európska komisia a sú zverejnené na webovom sídle Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky na <https://www.normoff.gov.sk/stranka/159/bezodplatne-poskytovanie-noriam/>. Prvá časť tejto normy obsahuje sémantický dátový model základných prvkov elektronickej faktúry. Druhá časť obsahuje zoznam vyhovujúcich syntaxí, a to Universal business language version 2.1 (UBL v 2.1) a Cross Industry Invoice in XML Schemas 16B (SCRDM - CII). Na účely zákona o DPH sa navrhuje vyhotovovať faktúru zásadne ako elektronickej faktúru v zákonom ustanovenom formáte elektronickej dokumentu, ktorý umožňuje automatizované a elektronickej spracovanie a v dátovej štruktúre v súlade s technickou normou pre elektronickej fakturáciu a zoznamom jej syntaxí podľa osobitného predpisu – vykonávacie rozhodnutie 2017/1870. Okrem toho zákon v ustanovených prípadoch pripúšťa aj vyhotovenie zjednodušenej faktúry alebo dokladu alebo oznámenia iného ako elektronickej faktúra alebo zjednodušená faktúra – faktúra v inej podobe (môže ísť napríklad o listinnú podobu, PDF a pod.).

K Čl. I bodu 27 (§ 71 ods. 2)

V nadväznosti na zavedenie povinnej elektronickej fakturácie sa navrhuje, aby sa aj každý opravný doklad alebo oznámenie (okrem opravného dokladu podľa § 25a) k prvotne vyhotovenej elektronickej faktúre vyhotovovalo elektronickej za rovnakých podmienok ako elektronickej faktúra. Vyhotovovanie opravných faktúr sa teda legislatívnymi úpravami od 1.1.2027 a od 1.7.2030 mení iba v tom zmysle, že ak pôvodná faktúra bola vyhotovená ako elektronickej, aj opravná faktúra k nej musí byť vyhotovená ako elektronickej faktúra. Dôvody, kvôli ktorým sa vyhotovujú opravné faktúry, sa zavedením povinnej elektronickej fakturácie nemenia, a týkajú sa buď zrejmých omylov alebo opráv základu dane (§ 25 zákona o DPH). To znamená, že aj v prípade zrejmých omylov sa bude vyhotovovať opravná faktúra, ktorá by mala odkázať na pôvodnú faktúru a účtovný systém dodávateľa aj odberateľa by mal takéto elektronickej faktúry (riadnu aj opravnú) vedieť spárovať.

K Čl. I bodu 28 /§ 71 ods. 3 písm. b)/

Ide o legislatívno-technickú úpravu z dôvodu spresnenia terminológie. Kvalifikovaný elektronický podpis nahradil zaručený elektronický podpis, ktorý sa používal v minulosti.

K Čl. I bodu 29 (§ 71 ods. 4 až 6)

V § 71 ods. 4 sa z dôvodu právnej istoty navrhuje ustanoviť, že faktúrou na účely zákona o DPH je elektronická faktúra, ak zákon o DPH výslovne neustanovuje, že faktúru je možné vyhotoviť ako zjednodušenú faktúru alebo faktúru v inej podobe (alebo ak zákon výslovne neustanovuje povinnosť vyhotoviť faktúru v inej podobe). S účinnosťou od 1.7.2030 sa navrhuje, aby vyhotovenie elektronickej faktúry nepodliehalo súhlasu príjemcu plnenia. Zároveň sa navrhuje, aby zaslanie elektronickej faktúry, ktorá je v súlade s európskou technickou normou pre elektronickú fakturáciu a so zoznamom jej syntaxí, teda ktorá je vyhotovená v harmonizovanom štruktúrovanom elektronickom formáte, ktorý umožňuje jej automatizované a elektronické spracovanie, nepodliehalo súhlasu odberateľa faktúry, ak ide o platiteľa dane, zdaniteľnú osobu alebo o nezdaniteľnú právnickú osobu a elektronická faktúra je zaslaná prostredníctvom doručovacej služby (cez Peppol). Zaslanie elektronickej faktúry iným spôsobom ako doručovacou službou, vyžaduje súhlas odberateľa s prijatím elektronickej faktúry týmto iným spôsobom doručenia. Nejde o udelenie súhlasu s vyhotovením elektronickej faktúry, ale o udelenie súhlasu s jej zaslaním v inom formáte súladným s európskou technickou normou pre elektronickú fakturáciu a so zoznamom jej syntaxí, ako je formát podporovaný doručovacou službou.

V § 71 ods. 5 sa s účinnosťou od 1.1.2027 upravuje, že každá zdaniteľná osoba, ktorá je povinná vyhotoviť elektronickú faktúru, je povinná zabezpečiť, aby ju vedela zaslať alebo prijať doručovacou službou. To znamená, že platiteľ dane, ktorý je ako dodávateľ povinný vyhotovovať elektronické faktúry podľa § 85n ods. 2 zákona o DPH od 1.1.2027 do 30.06.2030, a podľa § 71 ods. 4 zákona o DPH od 1.7.2030, je od 1.1.2027 povinný zabezpečiť, aby vedel vo všeobecnosti zasielať a prijímať elektronické faktúry doručovacou službou podľa § 76a zákona o DPH (cez Peppol). Zákonná povinnosť vedieť prijať a zasielať elektronické faktúry doručovacou službou však neznamená, že prostredníctvom doručovacej služby (cez Peppol) musí platiteľ dane zároveň elektronické faktúry zasielať a prijímať, platiteľ dane sa môže rozhodnúť, že zašle alebo prijme faktúru aj iným spôsobom (podmienkou však je súhlas príjemcu s takýmto zaslaním a súlad vyhotovenej elektronickej faktúry s európskou technickou normou). Rovnaká povinnosť vedieť prijímať elektronické faktúry zaslané doručovacou službou (cez Peppol) vyplýva aj pre každého odberateľa tovaru alebo príjemcu služby, ktorým môže byť platiteľ, zdaniteľná osoba - neplatiteľ a nezdaniteľná právnická osoba, ktorej je v tuzemsku dodaný tovar alebo služba od platiteľa (dodávateľa), ktorý je pre tieto osoby povinný vyhotoviť elektronickú faktúru. Ak odberateľ nebude schopný prijať elektronickú faktúru doručovacou službou a dodávateľ zašle elektronickú faktúru doručovacou službou, u dodávateľa sa zákonná povinnosť vyhotoviť a zaslať elektronickú faktúru doručovacou službou považuje za splnenú.

V § 71 ods. 6 ide o legislatívno-technickú úpravu v nadväznosti na vypustenie § 74 ods. 3.

K Čl. I bodu 30 (§ 72 ods. 2)

V § 72 ods. 2 sa navrhuje explicitne ustanoviť prípady, kedy je zdaniteľná osoba, ktorá nie je platiteľom, povinná vyhotoviť elektronickú faktúru.

K Čl. I bodu 31 (§ 72 ods. 3)

V § 72 ods. 3 sa navrhuje, že zahraničná osoba z tretieho štátu, ktorá nie je platiteľom, a ktorej vzniká povinnosť vyhotoviť faktúru pri dodaní tovaru alebo dodaní služby s miestom dodania v tuzemsku, nemusí vyhotoviť faktúru len ako elektronickú faktúru, ale môže faktúru vyhotoviť aj v inej podobe (listinná podoba, PDF a pod.) podľa zákona o DPH.

K Čl. I bodu 33 (§ 72 ods. 9 až 12)

V § 72 ods. 9 ide o legislatívno-technickú úpravu v nadväznosti na vypustenie § 74 ods. 4.

V § 72 ods. 10 sa v nadväznosti na úpravu v § 71 ods. 1 písm. a) bod 3 navrhuje ustanoviť, kedy je možné vyhotoviť faktúru v inej podobe.

V § 72 ods. 11 sa navrhuje zákonná povinnosť pre dodávateľa vyhotoviť faktúru v inej podobe pri dodaniach tovarov alebo služieb, prípadne pri prijatí platby pred dodaním, ak je odberateľom tovarov alebo služieb Slovenská informačná služba alebo Vojenské spravodajstvo. Podobne, ak je dodanie tovarov alebo služieb utajovanou skutočnosťou, je spojené s utajovanou skutočnosťou alebo si vyžaduje utajovanú skutočnosť, bez ohľadu na to, kde je dodávateľ alebo odberateľ tohto dodania usadený, vyhotovuje sa pri tomto dodaní povinne faktúra v inej podobe.

V § 72 ods. 12 sa navrhuje ustanoviť, kedy platiteľ, ktorý je zahraničnou osobou z iného členského štátu, vyhotovuje faktúru podľa tohto zákona.

K Čl. I bodom 34 až 38 /§ 73 ods. 1, § 73 ods. 1 písm. b), § 73 ods. 1 písm. c), § 73 ods. 1 písm. d) a e), § 73 ods. 3 a 4/

Z dôvodu transpozičnej povinnosti vyplývajúcej zo smernice (EÚ) 2025/516, ktorou sa zavádza povinná elektronická fakturácia, sa navrhuje s účinnosťou od 1.7.2030 transponovať čl. 5 šiesty bod a upraviť aj lehotu na vyhotovenie faktúry z 15 dní na 10 dní (ide o kalendárne dni) za účelom dosiahnutia jednoznačnosti a jednotného postupu v aplikačnej praxi, a to pokiaľ ide o dodania tovarov a služieb do iných členských štátov, tuzemské dodania tovarov a služieb, ale aj dodania tovarov a služieb do tretích štátov alebo prijatia platby pred týmito dodaniami. Rovnaká lehota sa navrhuje ustanoviť aj pre vyhotovenie opravnej faktúry.

Ustanovenie § 73 sa dopĺňa novými odsekmi 3 a 4. Z dôvodu právnej istoty sa v odseku 3 navrhuje spresniť postup pri počítaní lehôt pri vyhotovení faktúry, kedy nebude dochádzať k posunu posledného dňa lehoty na najbližší nasledujúci pracovný deň, ak posledný deň lehoty prípadne na sobotu, nedeľu alebo deň pracovného pokoja.

Úprava v odseku 4 je reakciou na praktickú potrebu zohľadniť situácie, keď dodávateľ nemal v čase dodania tovaru alebo služby dostatočné informácie na to, aby vedel, že je povinný vyhotoviť faktúru v zmysle § 73 ods. 1. Takáto situácia môže nastať napríklad v prípadoch, keď odberateľ až dodatočne oznámi, že je zdaniteľnou osobou, a teda má nárok na vyhotovenie faktúry v zákonom stanovenej lehote. Cieľom tohto ustanovenia je zabezpečiť právnu istotu pre dodávateľov a umožniť im dodržať zákonnú lehotu na vyhotovenie faktúry aj v prípadoch, keď objektívne nemohli vedieť o povinnosti faktúru vyhotoviť. Ak dôjde k dodatočnému oznámeniu odberateľa, že ide o zdaniteľnú osobu, lehota na vyhotovenie faktúry sa bude považovať za dodržanú, ak dodávateľ vyhotoví faktúru do desiatich dní od tohto oznámenia.

K Čl. I bodu 39 /§ 74 ods. 1 písm. c)/

V súlade s čl. 226 ods. 2 smernice 2006/112/ES v platnom znení sa navrhuje precizovať doterajšie znenie upravovaného ustanovenia.

K Čl. I bodom 40 a 41 /§ 74 ods. 1 písm. k) a § 74 sa ods. 1 písm. p) a q)/

V § 71 ods. 4 sa navrhuje s účinnosťou od 1.7.2030 transponovať čl. 5 ôsmy bod smernice (EÚ) 2025/516, pričom sa v nadväznosti na zmeny vyplývajúce zo smernice (EÚ) 2025/516 navrhuje doplniť obsahové náležitosti faktúry o predmetné údaje. Súčasne je potrebné uviesť, že

povinnou náležitou faktúry, vrátane elektronickej faktúry, je údaj o množstve a druhu tovaru alebo o rozsahu a druhu služby. Podrobná špecifikácia tohto tovaru alebo služby však môže byť obsiahnutá v prílohe elektronickej faktúry, ak samotná elektronická faktúra je vyhotovená v súlade s ustanovenou technickou normou pre elektronickú fakturáciu.

K Čl. I bodu 42 (§ 74 ods. 3 a 4)

Navrhuje sa vypustenie predmetných ustanovení. Ide o legislatívno-technické úpravy v nadväznosti na úpravy v § 71 ods. 6 a nové znenie v § 72 ods. 9.

K Čl. I bodu 43 (§ 74 ods. 3)

Ide o legislatívno-technické úpravy v nadväznosti na úpravy v § 71 ods. 6.

K Čl. I. bodu 44 (§ 74 ods. 5)

Navrhuje sa zosúladiť znenie dotknutého ustanovenia s čl. 236 smernice 2006/112/ES, ktorý bol zmenený smernicou (EÚ) 2025/516.

K Čl. I bodu 45 (§ 75)

Z dôvodu transpozičnej povinnosti vyplývajúcej zo smernice (EÚ) 2025/516, ktorou sa zavádza povinná elektronická fakturácia sa navrhuje s účinnosťou od 1.7.2030 transponovať čl. 5 siedmy bod a upraviť aj lehotu na vyhotovenie súhrnnej faktúry. Zároveň sa navrhuje vypustenie odseku 2 z dôvodu, že smernica (EÚ) 2025/516 uvedenú možnosť vyhotovenia súhrnnej faktúry neupravuje (napr. dohoda o platbách za dodanie elektriny, plynu, vody alebo tepla, ktorá pokrýva obdobie najviac 12 kalendárnych mesiacov alebo dohoda o platbách nájomného). Európska norma pre elektronickú fakturáciu, v súlade s ktorou sa vyhotovujú elektronické faktúry, takúto dohodu neumožňuje. Ak sa faktúra vyhotovila ako súhrnná faktúra, a následne po dodaní tovaru alebo služby dôjde ku skutočnostiam, kvôli ktorým sa k nej vyhotovuje opravná faktúra, ktorá bude zaslaná príjemcovi v jednom súbore, je možné údaje, ktoré sa opakujú v opravnej faktúre (sú spoločné pre jednotlivé faktúry) uviesť len jedenkrát.

K Čl. I bodu 46 (§ 76a)

S cieľom dosiahnuť čo najefektívnejší systém elektronickej fakturácie sa navrhuje ustanoviť doručovaciu službu. Predmetná služba je založená na dosiahnutí čo najvyššej miery jednotnosti uplatňovania systému elektronickej fakturácie v Európskej únii a je využívaná aj v iných členských štátoch [nateraz predovšetkým v súvislosti s elektronicou fakturáciou vo verejnom obstarávaní, ktorá je ustanovená smernicou 2014/55/EÚ, ale aj v súvislosti s povinnou elektronicou fakturáciou na účely DPH (napr. Belgicko od r. 2026)].

Ako vyplýva z navrhovaného § 71 ods. 5, každá zdaniteľná osoba je povinná zabezpečiť, aby mohla zaslať a prijať elektronickú faktúru doručovacou službou. Takisto, každá osoba, ktorej je v tuzemsku dodaný tovar alebo služba, pri ktorej je zdaniteľná osoba povinná vyhotoviť elektronickú faktúru, je povinná zabezpečiť, aby mohla prijať elektronickú faktúru zaslanú doručovacou službou.

Ak platiteľ dane nezasiela elektronickú faktúru prostredníctvom doručovacej služby, ktorá predstavuje základný modus doručovania elektronických faktúr, podlieha jej zaslanie súhlasu príjemcu faktúry (navrhovaný § 71 ods. 4 a § 85n ods. 2), pričom v tomto prípade nejde o súhlas s vyhotovením elektronickej faktúry, ale o súhlas s jej vyhotovením v inom formáte, ako je ten, ktorý je podporovaný doručovacou službou. Taktiež budú platitelia dane, ktorí vyhotovujú a prijímajú elektronickú faktúru v tomto inom formáte, ktorý ale musí byť vždy v súlade s technickou normou pre elektronickú fakturáciu a so zoznamom jej syntaxí, oznamovať údaje z vyhotovenej a/alebo prijatej faktúry prostredníctvom dátovej správy, ktorá bude v súlade s pripravovaným vykonávacím nariadením Komisie.

Doručovaciu službu budú poskytovať certifikovaní poskytovatelia doručovacej služby, ktorí spĺňajú podmienky ustanovené v odseku 8, a sú spôsobilí v mene platiteľov dane a ostatných osôb, ktoré sú podľa zákona o DPH povinné vyhotoviť a/alebo prijať elektronickú faktúru, zabezpečiť jej všetky funkcionality súvisiace s procesom fakturácie [odsek 2 písmeno a) až d)], ako aj s procesom oznamovania ustanovených údajov z elektronickej faktúry podľa § 80, 80a a § 85n [odsek 2 písm. e)] od 1.1.2027 (§ 85n zákona o DPH) a od 1.7.2030 (§ 80 a § 80a zákona o DPH), čo vyplýva z navrhovaného § 85n ods. 18 až 20. Nevyhnutnou podmienkou pre poskytovanie doručovacej služby je aj zápis jej poskytovateľa do evidencie vedenej finančným riaditeľstvom podľa odseku 5.

Doručovacia služba sa navrhuje poskytovať v súlade s európskym doručovacím štandardom, ktorý je spravovaný neziskovou organizáciou Európskej Komisie Open Peppol, pričom v odseku 4 je tento návrh limitovaný podmienkou, že európsky doručovací štandard musí byť poskytovaný aspoň v polovici členských štátov EÚ. Finančné riaditeľstvo zapíše do evidencie podľa odseku 5 právnickú alebo fyzickú osobu so sídlom alebo miestom podnikania v tuzemsku alebo v inom členskom štáte, ak preukáže splnenie podmienok podľa odseku 8; na konanie pri zápise takejto osoby sa vzťahujú ustanovenia správneho poriadku (odsek 13). V prípade nesplnenia podmienok podľa odseku 8, vydá Finančné riaditeľstvo podľa odseku 10 rozhodnutie o nezapísaní takejto osoby do evidencie podľa odseku 5, proti ktorému nemožno podať opravný prostriedok. Opravný prostriedok nemožno podať ani proti rozhodnutiu o výmaze osoby z evidencie podľa odseku 5, ak táto osoba požiadala o výmaz z evidencie, alebo prestala spĺňať podmienky podľa odseku 2 alebo 8; na konanie o výmaze sú príslušné ustanovenia správneho poriadku. Na doručovanie písomností pri zápise a výmaze osoby z evidencie podľa odseku 5 sa vzťahujú ustanovenia zákona č. 305/2013 Z. z o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

K Čl. I bodu 47 (§ 78)

Z dôvodu vypustenia kontrolného výkazu od 1.7.2030 sa navrhuje ako súčasť daňového priznania uvádzať údaje o dodaniach, ktoré sa nebudú elektronicky oznamovať podľa § 80 a § 80a zákona o DPH. Podľa § 78 ods. 8 až 13 zákona, s účinnosťou od 1.7.2030, budú v daňovom priznaní predmetom oznamovacej povinnosti aj údaje o dodaniach, ku ktorým sú vyhotovené zjednodušené faktúry, údaje z opravných dokladov podľa § 25a a § 53b zákona o DPH. Zachovanie oznamovania údajov pri niektorých druhoch dodaní tovarov a služieb je pre finančnú správu a boj proti daňovým podvodom kľúčové.

K Čl. I bodu 48 (§ 78a)

S účinnosťou od 1.7.2030, v nadväznosti na zavedenie povinnej elektronickej fakturácie (§ 71 zákona o DPH) a na oznamovanie údajov zo zdaniteľných obchodov v čase vyhotovenia, resp. prijatia faktúry (§ 80a zákona o DPH), sa ruší povinnosť podávať kontrolný výkaz pre platiteľov dane. Údaje, ktoré sa v súčasnosti oznamujú v kontrolnom výkaze, budú od 1.7.2030 predmetom oznamovacej povinnosti v daňovom priznaní podľa § 78 ods. 8 až 13 zákona o DPH (údaje o dodaniach, ku ktorým sú vyhotovené zjednodušené faktúry, údaje z opravných dokladov podľa § 25a a § 53b zákona o DPH) a oznamovacej povinnosti podľa § 80 a § 80a zákona o DPH.

K Čl. I bodom 49, 50 a 54 /§ 79 ods. 4, § 79 ods. 5, § 81 ods. 3 písm. b)/

Ide o legislatívno-technickú úpravu v nadväznosti na vypustenie § 78a.

K Čl. I bodu 51 (§ 79 ods. 12)

V súvislosti s doplnením § 50 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (Daňový poriadok) o nové písmeno c), podľa ktorého sa navrhuje pre platiteľov dane strieť vydaním predbežného

opatrenia nevrátenie nadmerného odpočtu v prípade, ak sú dôvodné obavy, že nespltná, nevyrubená daň nebude v deň jej splatnosti uhradená alebo bude nevyožiteľná, sa navrhuje prerušiť plynutie lehoty na vrátenie nadmerného odpočtu podľa § 79 zákona o DPH. Vydanie predbežného opatrenia podľa § 50 ods. 2 Daňového poriadku počas lehoty na vrátenie nadmerného odpočtu podľa § 79 ods. 1, 2 a 5 zákona o DPH zakladá začiatok prerušenia plynutia lehoty na vrátenie nadmerného odpočtu, pričom koniec prerušenia lehoty sa viaže na zrušenie rozhodnutia o predbežnom opatrení (§ 50 ods. 7 Daňového poriadku), ak pominú dôvody na jeho vydanie alebo sa viaže na stratu účinnosti predbežného opatrenia; uvedené však neplatí, ak správca dane pri nadmernom odpočte za totožné obdobie koná v súlade s § 79 ods. 6 zákona o DPH. Vydanie predbežného opatrenia a s tým súvisiace prerušenie plynutia lehoty na vrátenie nadmerného odpočtu by malo byť dostatočne odôvodnené a malo by rešpektovať princípy proporcionality.

K Čl. I bodu 52 (§ 80)

Slovenská republika preberá do svojho vnútroštátneho práva s účinnosťou od 1.7.2030 čl. 5 smernice (EÚ) 2025/516 /čl. 262 až 264 smernice (EÚ) 2025/516/, ktorým sa zavádza povinné digitálne oznamovanie cezhraničných dodávok tovarov alebo služieb platiteľmi dane a inými povinnými osobami.

V § 80 sa určuje vecná aj personálna pôsobnosť tohto ustanovenia, a teda, ktoré osoby sú (v postavení dodávateľa alebo odberateľa) povinné digitálne oznamovať údaje o cezhraničných dodávkach tovarov a služieb. Pre jednotlivé typy cezhraničných dodávok tovarov a služieb sa stanovuje rozsah povinne oznamovaných údajov. Zákon predmetným ustanovením ďalej stanovuje lehoty, v ktorých sú osoby tieto údaje povinné oznamovať a určuje spôsob oznamovania týchto údajov. V prípade nedodržania zákonom predpísaných oznamovacích povinností sa súčasne navrhuje uloženie sankcie za porušenia tejto oznamovacej povinnosti.

V odseku 1 písm. a) a b) sa určuje, že v postavení dodávateľa je osobou povinnou digitálne oznamovať údaje platiteľ dane registrovaný podľa § 4, 4b, 4c a § 5 zákona o DPH, a to pri intrakomunitárnom dodaní tovaru do iného členského štátu podľa § 43 ods. 1 zákona o DPH a premiestnení tovaru podľa § 43 ods. 4 zákona o DPH do iného členského štátu. V postavení dodávateľa podľa písm. c) je osobou povinnou oznamovať údaje z cezhraničných dodaní alebo z prijatia platby pred týmto dodaním platiteľ dane registrovaný podľa § 4, 4b, 4c a § 5 zákona o DPH, ale aj zdaniteľná osoba identifikovaná pre daň podľa § 7 a 7a zákona o DPH (nepôjde teda o nezdaniteľné právnické osoby, ktoré nekonajú v postavení zdaniteľnej osoby). Ide o dodanie tovaru alebo služby s prenosom daňovej povinnosti na príjemcu v inom členskom štáte, ak príjemca je osobou povinnou platiť daň v tomto členskom štáte podľa ustanovenia zákona zodpovedajúceho § 69 ods. 2 a 3 zákona o DPH. Podobne pôjde o dodanie tovaru, ktorým je elektrina a plyn, do iného členského štátu, ak príjemca tovaru je osobou povinnou platiť daň v tomto členskom štáte podľa ustanovenia zákona zodpovedajúceho § 69 ods. 9 zákona o DPH. Taktiež platiteľ dane alebo zdaniteľná osoba registrovaná podľa § 7 a 7a zákona o DPH oznamujú údaje o dodaní tovaru do iného členského štátu v rámci trojstranného obchodu, na ktorom sa zúčastnili ako prví odberatelia.

V odseku 2 sa určuje, že v postavení odberateľa je osobou povinnou digitálne oznamovať údaje platiteľ dane registrovaný podľa § 4, 4b, 4c a § 5 zákona o DPH a v odseku 3 je oznamovacia povinnosť uložená aj zdaniteľnej osobe registrovanej pre daň podľa § 7 a 7a zákona o DPH, a to pri intrakomunitárnom nadobudnutí tovaru v tuzemsku podľa § 11 zákona o DPH alebo pri dodaní tovaru alebo zaplatení pred týmto dodaním, a to pri tovare s miestom dodania podľa § 13 v tuzemsku, tovare podľa 13 ods. 1 písm. e) a f) v tuzemsku, pri prijatej službe s miestom dodania podľa § 15 ods. 1 a § 16 ods. 1 až 4, 10 a 11 zákona o DPH, ak dodávku tovaru alebo služby uskutočnila zahraničná osoba z iného členského štátu a odberateľ je osobou povinnou platiť daň v tuzemsku podľa § 69 zákona o DPH. Taktiež platiteľ dane alebo zdaniteľná osoba

registrovaná podľa § 7 a 7a zákona o DPH oznamujú údaje o dodaní v rámci trojstranného obchodu, pri ktorom sú osobami povinnými platiť daň v tuzemsku podľa § 69 ods. 7 zákona o DPH. Ak je platiteľom dane skupina, povinnosť oznamovať údaje o dodaní, ku ktorému je vyhotovená elektronická faktúra, majú jednotliví členovia skupiny.

Podľa odseku 4 povinnosť oznamovať údaje sa vzťahuje aj na cezhraničné dodanie tovaru alebo služby, pri ktorom sa vyhotovuje opravná faktúra podľa § 71 ods. 2. V tomto prípade sa oznamuje poradové číslo pôvodnej faktúry (§ 74 ods. 1 písm. p) a údaje, ktoré sa menia. V odseku 4 sa ďalej uvádza, kedy nie je povinnosť oznamovať údaje o cezhraničnom dodaní tovaru alebo služby. Túto povinnosť nemá dodávateľ ani odberateľ, ak ide o dodanie, ktoré je oslobodené od dane podľa ustanovení § 28 až 42 alebo § 68f zákona o DPH, alebo ak ide o dodanie oslobodené od dane podľa platného zákona v členskom štáte, v ktorom je miesto dodania.

V odseku 5 sa uvádzajú údaje, ktoré sú osoby pri jednotlivých dodaniach tovaru alebo služieb povinné oznamovať. Pri dodaní tovaru oslobodeného od dane podľa § 43 ods. 1 zákona o DPH je platiteľ podľa § 4, 4b, 4c a § 5 zákona o DPH povinný oznámiť svoje identifikačné číslo pre daň, identifikačné číslo pre daň odberateľa a údaje podľa § 74 ods. 1 písm. c) až g), h) v časti za bodkočiarkou a písm. p) a q). Pri premiestnení tovaru je platiteľ dane registrovaný podľa § 4, 4b, 4c a § 5 zákona o DPH povinný oznámiť svoje identifikačné číslo pre daň, identifikačné číslo pre daň odberateľa, ktoré mu bolo pridelené v inom členskom štáte, pod ktorým nadobudol tovar premiestnený z tuzemska do iného členského štátu a údaje podľa § 74 ods. 1 písm. c) až g), h) v časti za bodkočiarkou a písm. p).

Pri dodaní tovaru alebo služby podľa odseku 1 písm. c) platiteľ registrovaný podľa § 4, 4b, 4c a § 5 zákona o DPH alebo zdaniteľná osoba registrovaná pre daň podľa § 7 a 7a zákona o DPH sú povinní v postavení dodávateľa oznámiť ich identifikačné číslo pre daň, identifikačné číslo pre daň odberateľa, a údaje podľa § 74 ods. 1 písm. c) až g), h) v časti za bodkočiarkou, písm. k) a písm. p) a q).

Hore uvedené údaje povinné osoby oznamujú v čase vyhotovenia elektronickej faktúry alebo v posledný deň lehoty na vyhotovenie elektronickej faktúry podľa § 73 ods. 1 písm. a) až d), ak elektronická faktúra nebola do tohto dňa vyhotovená.

Ak elektronickú faktúru vyhotovuje odberateľ v mene dodávateľa podľa odseku 1 alebo odseku 3 písm. a), povinné osoby oznamujú tieto údaje najneskôr do piatich dní odo dňa vyhotovenia elektronickej faktúry alebo odo dňa uplynutia lehoty na vyhotovenie elektronickej faktúry.

Pri nadobudnutí tovaru podľa § 11 sú platiteľ registrovaný podľa § 4, 4b, 4c a § 5 zákona o DPH alebo zdaniteľná osoba registrovaná pre daň podľa § 7 a 7a zákona o DPH povinní v postavení odberateľa oznámiť identifikačné číslo pre daň dodávateľa, svoje identifikačné číslo pre daň odberateľa, pod ktorým nadobudli tovar v tuzemsku z iného členského štátu, údaje podľa § 74 ods. 1 písm. c) až i) a p) a q); pri nadobudnutí tovaru v tuzemsku z iného členského štátu podľa § 11 ods. 8 sa údaj podľa § 74 ods. 1 písm. q) neoznamuje.

Pri tovare alebo službe podľa odseku 2 písm. b) je platiteľ registrovaný podľa § 4, 4b, 4c a § 5 zákona o DPH alebo zdaniteľná osoba registrovaná pre daň podľa § 7 a 7a zákona o DPH povinní v postavení odberateľa oznámiť identifikačné číslo pre daň dodávateľa, svoje identifikačné číslo pre daň, údaje podľa § 74 ods. 1 písm. c) až g), h) v časti za bodkočiarkou, písm. k), o), ak je osobou povinnou platiť daň daňový zástupca, a písm. p) a q).

Údaje pri prijatých dodávkach tovarov alebo služieb podľa odseku 5 písm. d) a e) platiteľ registrovaný podľa § 4, 4b, 4c a § 5 zákona o DPH alebo zdaniteľná osoba registrovaná pre daň podľa § 7 a 7a zákona o DPH sú povinní oznámiť za každý zdaniteľný obchod finančnému riaditeľstvu najneskôr do piatich dní odo dňa prijatia elektronickej faktúry.

Navrhované ustanovenie v odseku 8 upravuje technický a formálny rámec plnenia oznamovacích povinností, ktoré sa týkajú oznamovania údajov platiteľom dane finančnému riaditeľstvu. Platiteľ dane je povinný tieto údaje oznámiť prostredníctvom jednotnej dátovej

správy podľa osobitného predpisu, ktorým je Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) alebo prostredníctvom doručovacej služby. V prípade oznámenia údajov cez doručovaciu službu, sa údaje považujú za oznámené odovzdaním elektronickej faktúry doručovacej službe. Cieľom je v súlade s požiadavkami smernice (EÚ) 2025/516 zabezpečiť šandardizáciu elektronickej komunikácie a oznamovania údajov v súlade s európskou normou pre elektronicke fakturácie, čím sa zabezpečuje interoperabilita fakturačných a oznamovacích systémov v rámci celej EÚ. V súlade so zásadou právnej istoty a s ohľadom na zachovanie rovnakého postupu ako pri navrhovanom doplnení v § 73 ods. 3 sa navrhuje ustanoviť, že lehota na oznámenie údajov pri cezhraničnom dodaní a nadobudnutí tovaru alebo služby sa neposúva na nasledujúci pracovný deň, ak posledný deň lehoty prípadne na sobotu, nedeľu alebo deň pracovného pokoja.

Odseky 9 a 10 ustanovujú sankciu za nesplnenie oznamovacej povinnosti v prípade, ak povinná osoba neoznámí požadované údaje, oznámí údaje po lehote alebo oznámí nesprávne údaje. Za takéto porušenie môže daňový úrad uložiť pokutu do výšky 10 000 eur. Sankcia má motivačný charakter a má zabezpečiť dodržiavanie pravidiel digitálneho výkazníctva, ktoré je kľúčové pre fungovanie systému „real-time“ elektronickej fakturácie podľa smernice (EÚ) 2025/516.

Odsek 11 rieši prísnejší postih v prípadoch opakovaného porušenia povinností, kedy daňový úrad môže uložiť pokutu do výšky 100 000 eur. Cieľom je sankcionovať subjekty, ktoré dlhodobo alebo systematicky nerešpektujú zákonné povinnosti a tým znemožňujú účinné fungovanie systému elektronickej fakturácie.

Odsek 12 zavádza princíp primeranosti sankcie, podľa ktorého daňový úrad pri určovaní konkrétnej výšky pokuty prihliada na závažnosť protiprávneho konania a dĺžku jeho trvania (napr. ojedinelé oneskorenie, technická chyba pri odoslaní údajov včas, opakované neoznamovanie údajov, zámerné obchádzanie systému elektronickej fakturácie – faktúry mimo formát a pod.). V prípade, ak sú údaje oznámené dodávateľom alebo odberateľom nesprávne, a ide o zrejmy omyl, pričom nesprávne údaje dodávateľ alebo odberateľ následne opraví, daňový úrad pokutu podľa odsekov 9 až 11 neuloží. Takisto daňový úrad pokutu neuloží, ak platiteľ alebo zdaniteľná osoba neoznámili údaje v ustanovenej lehote z dôvodu preukázanej technickej poruchy, ako napríklad plošný výpadok internetovej siete, na strane certifikovaného poskytovateľa doručovacej služby, za podmienky, že bezodkladne po odstránení tejto poruchy budú údaje oznámené.

K Čl. I bodu 53 (§ 80a)

Slovenská republika na základe článku 5 smernice (EÚ) 2025/516 využila možnosť transponovať do vnútroštátneho práva článku 271a a 271b, na základe ktorých sa s účinnosťou od 1.7.2030 zavádza povinnosť pre platiteľov dane oznamovať údaje pri tuzemskom dodaní tovarov a služieb (tzv. tuzemské B2B dodania tovarov a služieb). Údaje sa budú oznamovať spôsobom, ktorý je súladný s povinným oznamovaním údajov pri cezhraničnom dodaní tovarov a služieb, ktoré Slovenská republika na základe článku 5 (článok 262) smernice (EÚ) 2025/516 preberá do svojho vnútroštátneho práva s účinnosťou od 1.7.2030 (§ 80).

V § 80a sa navrhuje určiť platiteľov dane, ktorí sú povinní oznamovať údaje a identifikujú sa dodania tovarov a služieb, z ktorých sú platitelia dane povinní oznamovať údaje. Zároveň sa uvádza rozsah povinne oznamovaných údajov pre platiteľa dane (dodávateľa), ktorý je povinný vyhotoviť elektronicke faktúru a pre platiteľa dane (odberateľa), ktorý prijíma elektronicke faktúru. Zákon predmetným ustanovením ďalej stanovuje lehoty, v ktorých sú platitelia dane povinní tieto údaje oznamovať, ako aj orgán, ktorému sa údaje oznamujú a spôsob oznamovania týchto údajov. V prípade nedodržania zákonom predpísaných oznamovacích povinností pri tuzemskom dodaní tovarov a služieb sa súčasne navrhuje uloženie sankcie z porušenia tejto oznamovacej povinnosti.

V odseku 1 sa určuje platiteľ dane (dodávateľ), ktorý je povinný oznamovať údaje. Týmto platiteľom dane je platiteľ, ktorý je identifikovaný pre daň v tuzemsku podľa § 4, § 4b, § 4c alebo § 5, a ktorý uskutočnil dodanie tovaru alebo služby iné ako je uvedené v § 80 ods. 1 písm. a) až c). Kým do 30.6.2030 sa povinnosť vyhotovovať elektronické faktúry môže vzťahovať len na platiteľov dane usadených v tuzemsku (platitelia dane podľa § 4, § 4b a § 4c), od 1.7.2030 sa táto povinnosť, a teda aj povinnosť oznamovať údaje, vzťahuje aj na platiteľa dane neusadeného v tuzemsku, ale identifikovaného v tuzemsku pre daň podľa § 5. Povinnosť oznamovať údaje sa týka výlučne zdaniteľných obchodov, pri ktorých je platiteľ dane povinný vyhotoviť elektronickú faktúru v zmysle § 72 ods. 1 písm. a), teda pri dodaní tovaru alebo služby s miestom dodania v tuzemsku inej zdaniteľnej osobe alebo právnickej osobe, ktorá nie je zdaniteľnou osobou. Uvedená povinnosť sa vzťahuje aj na prípady, kedy bola prijatá platba pred samotným dodaním tovaru alebo služby, ak v dôsledku tejto platby vzniká povinnosť vystaviť elektronickú faktúru podľa § 72 ods. 1 písm. a). Platiteľ dane nie je povinný oznámiť údaje z vyhotovenej faktúry, ak ide o dodanie, ktoré je oslobodené od dane podľa ustanovení § 28 až 43 alebo § 47, alebo ak ide o dodanie tovaru alebo služby, pri ktorom sa vyhotovuje faktúra podľa § 71 ods. 6 písm. a) alebo b) zákona o DPH, alebo ak ide o dodanie pri ktorom sa vyhotovuje faktúra v inej podobe (§ 72 ods. 10 a 11 zákona o DPH).

V odseku 2 sa určuje platiteľ dane (odberateľ), ktorý je povinný oznamovať údaje. Ide o platiteľa dane, ktorému bol dodaný tovar alebo služba podľa odseku 1 s miestom dodania v tuzemsku alebo ktorý uskutočnil platbu dodávateľovi pred týmto dodaním, a to na základe elektronickej faktúry vystavenej iným platiteľom s použitím identifikačného čísla pre daň prideleného podľa § 4, § 4b, § 4c alebo § 5. Platiteľ dane je v takomto prípade povinný oznámiť údaje v rozsahu a spôsobom ustanoveným v odseku 3 a odseku 8 tohto ustanovenia. Platiteľ dane nie je povinný oznámiť údaje z prijatej faktúry, ak ide o dodanie, ktoré je oslobodené od dane podľa ustanovení § 28 až 42 alebo ak ide o dodanie, pri ktorom sa vyhotovuje faktúra v inej podobe (§ 72 ods. 11 zákona o DPH).

V odseku 3 a odseku 4 sa stanovuje rozsah údajov, ktoré je povinný oznamovať platiteľ dane (dodávateľ a odberateľ) a to v štruktúre, ktorá zabezpečuje úplnosť a použiteľnosť údajov pre účely elektronického výkazníctva a kontroly v súlade so smernicou (EÚ) 2025/516.

Platiteľ dane, ktorý je dodávateľom, z dodania tovaru alebo služby elektronickejšie oznamuje podľa zákona o DPH svoje IČ DPH, IČ DPH odberateľa, jeho meno a priezvisko alebo názov, ak odberateľ nemá IČ DPH a údaje podľa § 74 ods. 1 písm. c) až k), m), n) a q), ktoré sa daného dodania tovaru alebo služby týkajú.

Odberateľ je povinný elektronickejšie oznámiť údaje z prijatého dodania tovaru alebo služby, avšak len ak je platiteľom dane (napr. zdaniteľná osoba, nezdaniteľná právnická osoba, ktoré môžu byť registrované pre daň podľa § 7, alebo § 7a, povinnosť oznamovať elektronickejšie údaje o prijatom tovare alebo službe nemajú). Odberateľ oznamuje IČ DPH dodávateľa, svoje IČ DPH, ak ho nemá, oznamuje svoje meno a priezvisko alebo názov, a údaje podľa § 74 ods. 1 písm. c) až k), m), n) a q), ktoré sa daného dodania tovaru alebo služby týkajú.

Údaje podľa § 74 ods. 1 písm. j), k), m) a n) sa uvádzajú v závislosti od toho, či platiteľovi dane (dodávateľovi alebo odberateľovi) podľa charakteru zdaniteľného obchodu alebo daňového režimu, v ktorom sa nachádza, vyplýva povinnosť tieto údaje uviesť v elektronickej faktúre.

V prípade, že ide o platiteľa dane, ktorý uplatňuje osobitnú úpravu dane na základe prijatia platby podľa § 68d odsek 4, oznamuje sa aj údaj týkajúci sa slovnej informácie „daň sa uplatňuje na základe prijatia platby“.

Osobitne sa rieši situácia, keď osobou povinnou platiť daň je príjemca plnenia (odberateľ) podľa § 69 ods. 10 až 12 (napr. pri reverse-charge režime). V týchto prípadoch sa diferencuje rozsah oznamovaných údajov, aby sa reflektovali rozdielne daňové povinnosti pri týchto typoch

zdaniteľných obchodov. Ak osobou povinnou platiť daň je príjemca plnenia (odberateľ) podľa § 69 ods. 10 až 12, platiteľ dane (dodávateľ) v tomto prípade neoznamuje údaj týkajúci sa sadzby dane a sumy dane, ktorý je povinný oznámiť príjemca plnenia (odberateľ). Zároveň je platiteľ dane (dodávateľ) v tomto prípade povinný oznámiť údaj týkajúci sa slovnej informácie „prenesenie daňovej povinnosti“ podľa § 74 ods. 1 písm. k).

V odseku 5 je doplnený rozsah údajov, ktoré je platiteľ dane (dodávateľ aj odberateľ) povinný oznámiť v prípade, že po vyhotovení elektronickej faktúry dôjde k zmenám údajov, ktoré boli pôvodne oznámené, a platiteľ dane vyhotoví opravnú elektronickej faktúru podľa § 71 ods. 2. V tomto prípade je platiteľ dane povinný oznámiť aj údaj týkajúci sa poradového čísla pôvodnej elektronickej faktúry /§ 74 ods. 1 písm. p)/ a údaje podľa odsekov 3 a 4 v rozsahu, v akom sa menia. Platiteľ oznamuje údaje na základe vyhotovenej opravnej faktúry v rovnakej lehote, v akej je povinný oznámiť údaje z riadnej elektronickej faktúry.

V odsekoch 6 a 7 sa stanovuje presné načasovanie povinnosti na oznámenie údajov pre dodávateľa a odberateľa zo zdaniteľných obchodov, pri ktorých sa vyhotovuje elektronickej faktúra. Účelom je zabezpečiť včasné „real-time“ poskytovanie dát pre účely digitálneho výkazníctva a daňovej kontroly v súlade s požiadavkami smernice (EÚ) 2025/516.

Odsek 6 upravuje lehoty, v ktorých je povinný oznámiť údaje za každý zdaniteľný obchod finančnému riaditeľstvu dodávateľ, ktorému vyplynula povinnosť vyhotoviť elektronickej faktúru. Tento oznamuje údaje v lehote v závislosti od toho, či elektronickej faktúru vyhotovil on sám alebo ju v jeho mene a na jeho účet vyhotovil odberateľ. Ak elektronickej faktúru vyhotovuje samotný dodávateľ alebo tretia strana konajúca na jeho účet (napr. prostredníctvom poskytovateľa fakturačných služieb), je povinný oznámiť údaje v deň jej vyhotovenia alebo v posledný deň zákonnej lehoty na jej vyhotovenie, ak k vyhotoveniu faktúry do tejto lehoty nedošlo. Tento model zohľadňuje prípady oneskoreného fakturovania a zaručuje, že údaje budú oznámené najneskôr do konca zákonnej lehoty. Ak je elektronickej faktúra vyhotovená v mene a na účet dodávateľa odberateľom, oznámenie údajov dodávateľ vykoná najneskôr do piatich dní od vyhotovenia elektronickej faktúry alebo uplynutia lehoty na jej vyhotovenie. Týmto sa zohľadňuje časová a procesná náročnosť v prípadoch, kde platiteľ dane nevyhotovuje faktúru sám.

Odsek 7 ustanovuje lehotu pre odberateľa, ktorý je povinný oznámiť údaje do piatich dní odo dňa prijatia elektronickej faktúry. Táto lehota zabezpečuje primeraný čas na spracovanie údajov a ich oznámenie, pričom zostáva v súlade s požiadavkami na aktuálnosť údajov podľa smernice (EÚ) 2025/516.

Navrhované ustanovenie v odseku 8 upravuje technický a formálny rámec plnenia oznamovacích povinností, ktoré sa týkajú oznamovania údajov platiteľom dane finančnému riaditeľstvu. Platiteľ dane je povinný tieto údaje oznámiť vo formáte jednotnej dátovej správy alebo prostredníctvom doručovacej služby. V prípade oznámenia údajov cez doručovaciu službu, sa údaje považujú za oznámené odovzdaním elektronickej faktúry doručovacej službe. Cieľom je v súlade s požiadavkami smernice (EÚ) 2025/516 zabezpečiť štandardizáciu elektronickej komunikácie a oznamovania údajov v súlade s európskou normou pre elektronickej fakturáciu, čím sa zabezpečuje interoperabilita fakturačných a oznamovacích systémov v rámci celej EÚ.

V súlade so zásadou právnej istoty a s ohľadom na zachovanie rovnakého postupu ako pri navrhovaných doplneniach v § 73 ods. 3 a § 80 ods. 8, sa navrhuje ustanoviť, že rovnako lehota na oznámenie údajov pri tuzemskom dodaní tovaru alebo služby sa neposúva na nasledujúci pracovný deň, ak posledný deň lehoty prípadne na sobotu, nedeľu alebo deň pracovného pokoja.

V odsekoch 9 a 10 sa navrhuje ustanoviť sankcie v prípade porušenia oznamovacích povinností. Odsek 9 ustanovuje sankciu za nesplnenie oznamovacej povinnosti v prípade, ak platiteľ dane – či už vyhotoviteľ elektronickej faktúry (platiteľ dane podľa odseku 1) alebo jej príjemca (platiteľ dane podľa odseku 2) neoznámil žiadne údaje, alebo ich oznámil po lehote, oznámil iba niektoré údaje, prípadne oznámil nesprávne údaje. Za takéto porušenie môže daňový úrad uložiť pokutu do výšky 10 000 eur. Sankcia má motivačný charakter a má zabezpečiť dodržiavanie pravidiel digitálneho výkazníctva, ktoré je kľúčové pre fungovanie systému „real-time“ elektronickej fakturácie podľa smernice (EÚ) 2025/516.

Odsek 10 rieši prísnejší postih v prípadoch opakovaného porušenia povinností, kedy daňový úrad môže uložiť pokutu do výšky 100 000 eur. Cieľom je sankcionovať subjekty, ktoré dlhodobo alebo systematicky nerešpektujú zákonné povinnosti a tým znemožňujú účinné fungovanie systému elektronickej fakturácie.

Odsek 11 zavádza princíp primeranosti sankcie, podľa ktorého daňový úrad pri určovaní konkrétnej výšky pokuty prihliada na závažnosť protiprávneho konania a dĺžku jeho trvania. Tento prístup umožňuje individualizáciu sankcie podľa konkrétnych okolností prípadu a zabraňuje uloženiu neprimeraných pokút pri menej závažných alebo krátkodobých porušeníach na jednej strane a na druhej strane umožňuje uloženie vyšších pokút v prípade závažných a dlhodobých porušení (dôvody napr. ojedinelé oneskorenie, technická chyba pri odoslaní údajov včas, opakované neoznamovanie údajov, zámerné obchádzanie systému elektronickej fakturácie – faktúry mimo formát a pod.). V prípade, ak sú údaje oznámené dodávateľom alebo odberateľom nesprávne, a ide o zrejmy omyl, pričom nesprávne údaje dodávateľ alebo odberateľ následne opraví, daňový úrad pokutu podľa odsekov 9 a 10 neuloží. Takisto daňový úrad pokutu neuloží, ak platiteľ neoznámil údaje v ustanovenej lehote z dôvodu preukázanej technickej poruchy, ako napríklad plošný výpadok internetovej siete, na strane certifikovaného poskytovateľa doručovacej služby, za podmienky, že bezodkladne po odstránení tejto poruchy budú údaje oznámené.

V odseku 12 sa navrhuje upraviť, že ak je platiteľom dane skupina, povinnosť oznamovať údaje o dodaní tovaru alebo služby majú jednotliví členovia skupiny, a to v rozsahu nimi uskutočnených a prijatých zdaniteľných plnení.

K Čl. I bod 59 (§ 85n)

Smernica (EÚ) 2025/516 stanovila s cieľom zvýšiť výber daní z cezhraničných dodaní tovarov a služieb, a ukončiť fragmentáciu vyplývajúcu z rozdielnych národných spôsobov oznamovania údajov z faktúr, ako predvolený spôsob vyhotovovania faktúr elektronickej spôsob. Za účelom automatizácie procesu oznamovania údajov o jednotlivých dodaniach by sa dodania tovarov a služieb mali dokumentovať elektronickej. Ustanovenia smernice o elektronickej vyhotovovaní faktúr k dodaniam tovarov a služieb a o digitálnom oznamovaní údajov o tuzemských a cezhraničných dodaniach budú účinné od 1.7.2030.

Slovenská republika sa rozhodla využiť článok 1 smernice (EÚ) 2025/516, ktorým sa dopĺňajú články 218 a 232, a čl. 273 smernice 2006/112/ES, ktoré umožňujú členským štátom zaviesť povinné vyhotovovanie elektronickej faktúr k dodaniam tovarov alebo služieb, ktoré sa neuvádzajú v súhrnnom výkaze (čiže ide len o tuzemské dodania tovarov alebo služieb), vrátane povinného elektronickej oznamovania údajov z týchto dodaní. Uvedené povinnosti sa vzťahujú len na tuzemských platiteľov dane registrovaných podľa § 4, 4b a 4c zákona o DPH (platitelia dane registrovaní pre daň podľa § 5 a iné zdaniteľné osoby registrované podľa § 7 a 7a zákona o DPH takéto povinnosti do 30.6.2030 mať nebudú) pri dodaniach pre zdaniteľné osoby alebo nezdaniteľné právnické osoby usadené v tuzemsku. Povinnosti súvisiace s

elektronickým vyhotovovaním faktúr z tuzemských dodaní tovarov alebo služieb a elektronickým oznamovaním údajov z týchto dodaní podľa prechodného ustanovenia od 1.1.2027 do 30.6.2030 sú s povinnosťami na vyhotovenie elektronických faktúr z tuzemských dodaní a elektronickým oznamovaním údajov z týchto dodaní účinnými od 1.7.2030 v zásade totožné.

V odseku 1 je uvedené odkazovacie ustanovenie na fakturačné pravidlá v § 71 až 76 zákona o DPH, podľa ktorého platiteľ dane postupuje len vtedy, ak v prechodnom ustanovení nie je uvedené inak.

V odseku 2 sa stanovuje, že platiteľ dane je povinný vyhotoviť elektronickú faktúru pri dodaní tovaru alebo služby s miestom dodania v tuzemsku inému platiteľovi dane, alebo zdaniteľnej osobe, prípadne nezdaniteľnej právnickej osobe, usadenej v tuzemsku, prípadne pri prijatí platby pred uvedeným dodaním za podmienky, že dodanie tovaru alebo služby, alebo prijatie platby pred týmto dodaním tovaru alebo služby nastalo po 1.1.2027. Povinnosť vyhotoviť elektronickú faktúru nemajú platitelia dane, ak ide o dodania tovaru alebo služby konečným spotrebiteľom (B2C), oslobodené dodania tovarov a služieb (z dôvodu priameho oslobodenia vyplývajúceho zo samotnej podstaty služby, napr. služby sociálnej pomoci, alebo cezhraničné dodania tovarov a služieb zdanené u kupujúceho v inom členskom štáte). Platitelia dane nebudú mať povinnosť vyhotoviť ako elektronickú faktúru ani doklady alebo oznámenia, ktoré sa považujú za zjednodušené faktúry podľa § 74 ods. 3 písm. a) alebo písm. b) zákona o DPH. Vyhotovenie elektronickej faktúry sa zakazuje, ak je odberateľom tovarov alebo služieb Slovenská informačná služba alebo Vojenské spravodajstvo, alebo ak je dodanie tovarov alebo služieb utajovanou skutočnosťou, je spojené s utajovanou skutočnosťou, alebo si vyžaduje utajovanú skutočnosť, bez ohľadu na to, kde je dodávateľ alebo odberateľ tohto dodania tovaru alebo služby usadený. Súhlas odberateľa na vyhotovenie štruktúrovanej elektronickej faktúry nebude v porovnaní so súčasným právnym stavom potrebný. Zároveň sa navrhuje, aby zaslanie elektronickej faktúry iným spôsobom ako doručovacou službou podliehalo súhlasu príjemcu plnenia.

V odseku 4 sa navrhuje definícia elektronickej faktúry, pričom za elektronickú faktúru sa považuje akýkoľvek doklad alebo oznámenie, obsahujúce náležitosti podľa § 74 ods. 1, vyhotovené, zaslané a prijaté vo formáte elektronického dokumentu, ktorý umožňuje jeho automatizované a elektronické spracovanie a v dátovej štruktúre v súlade s európskou normou pre elektronickú fakturáciu a so zoznamom jej syntaxí. Podľa odseku 5 rovnako za elektronické faktúry bude možné považovať aj opravné doklady a oznámenia vyhotovené, zaslané a prijaté spôsobom podľa odseku 4 k pôvodným elektronickým faktúram.

V odseku 6 sa uvádza pätnásťdňová lehota na vyhotovenie elektronickej faktúry, elektronickej opravnej faktúry, pričom uvedená lehota začína plynúť odo dňa dodania tovaru alebo služby, odo dňa prijatia platby pred ich dodaním, prípadne od konca kalendárneho mesiaca, kedy nastala skutočnosť rozhodná pre vykonanie opravy základu dane podľa § 25 ods. 1. Napriek skutočnosti, že od 1. júla 2030 bude podľa § 73 lehota na vyhotovenie faktúry 10 dní odo dňa, keď nastala relevantná skutočnosť, čo je spôsobené zmenou príslušných ustanovení smernice o DPH (čl. 222 v znení účinnom od 1. júla 2030) a snahou o eliminovanie duality v lehotách na vyhotovenie faktúry (cezhraničná vs. tuzemská fakturácia), pokiaľ ide o fakturačné pravidlá v prechodnom období od 1. januára 2027 do 30. júna 2030, navrhuje sa zachovať pätnásťdňovú lehotu na vyhotovenie faktúry s cieľom zabezpečiť priestor pre možnú budúcu úpravu príslušnej legislatívy v dotknutých odvetviach podnikania (napríklad v oblasti energetických odvetví) tak, aby bolo počnúc 1. júlom 2030 objektívne možné splniť povinnosť vyhotovenia faktúry dodávateľom v navrhovanej lehote 10 dní odo dňa, keď nastala zdaniteľná udalosť.

Podľa odseku 7 pre súhrnné elektronické faktúry, vyhotovené za obdobie najviac jedného kalendárneho mesiaca, sa lehota pätnástich dní na vyhotovenie počíta odo dňa skončenia kalendárneho mesiaca, za ktorý sa súhrnná elektronická faktúra vyhotovuje. Od 1.1.2027 sa vypúšťa možnosť vyhotovenia súhrnnej faktúry vo forme dohody o platbách za dodanie elektriny, plynu, vody alebo tepla (§ 75 ods. 2 v znení účinnom do 31.12.2026) z dôvodu, že európska norma pre elektronickú fakturáciu, v súlade s ktorou sa vyhotovujú elektronické faktúry na základe smernice (EÚ) 2025/516, takúto dohodu neumožňuje. Táto možnosť nie je z uvedeného dôvodu upravená ani v § 75 v znení účinnom od 1.7.2030.

Navrhovaný odsek 8 je reakciou na rovnakú úpravu ako v § 73 odseku 4 v znení účinnom od 1.7.2030, a to potrebu zohľadniť aj v prechodnom období situáciu, keď dodávateľ nemal v čase dodania tovaru alebo služby dostatočné informácie na to, aby vedel, že je povinný vyhotoviť faktúru podľa § 85n odseku 6 alebo odseku 7. Cieľom tohto ustanovenia je zabezpečiť právnu istotu pre zdaniteľné osoby a umožniť im dodržať zákonnú lehotu v prípade, ak dôjde k dodatočnému oznámeniu odberateľa, že ide o osobu, pre ktorú bol dodávateľ povinný vyhotoviť faktúru, na základe čoho sa lehota na vyhotovenie faktúry bude považovať za dodržanú, ak dodávateľ vyhotoví faktúru do pätnástich dní od tohto oznámenia.

V odsekoch 9 až 11 sa uvádza rozsah údajov, ktoré je povinný dodávateľ a odberateľ oznamovať finančnému riaditeľstvu pri vyhotovení alebo prijatí elektronickej faktúry, lehotu a spôsob oznamovania týchto údajov (odsek 11). Povinne oznamovanými údajmi sú údaje podľa § 74 zákona o DPH, a to podľa toho, k akému dodaniu tovaru alebo služby sa elektronická faktúra vyhotovuje, s výnimkou údajov podľa § 74 ods. 1 písm. h) a i), ak je osobou povinnou platiť daň v tuzemsku príjemca plnenia podľa § 69 ods. 10 až 12.

V odseku 9 sa ustanovuje, že platiteľ dane, ktorý je dodávateľom, z dodania tovaru alebo služby, elektronicke prostredníctvom doručovacej služby, oznamuje podľa zákona o DPH svoje IČ DPH, IČ DPH odberateľa, jeho meno a priezvisko alebo názov, ak odberateľ IČ DPH nemá, a údaje, týkajúce sa predmetného dodania, podľa § 74 ods. 1 písm. c) až k), m), n) a § 68d ods. 4 zákona o DPH, s výnimkou údajov podľa § 74 ods. 1 písm. h) a i), ak je odberateľ osobou povinnou platiť daň podľa § 69 ods. 10 až 12. Pri opravných elektronických faktúrach sa uvádza poradové číslo pôvodnej elektronickej faktúry a údaje, ktoré sa menia. Dodávateľ oznamuje údaje z dodania tovaru alebo služby elektronicke v čase vyhotovenia elektronickej faktúry, najneskôr do piatich dní odo dňa vyhotovenia elektronickej faktúry, alebo odo dňa uplynutia lehoty na vyhotovenie elektronickej faktúry, ak ju vyhotovuje odberateľ v mene a na účet dodávateľa.

Odsek 10 ustanovuje, že odberateľ, ktorý je tuzemským platiteľom dane, je povinný z elektronickej faktúry prijatej prostredníctvom doručovacej služby elektronicke oznámiť údaje z prijatého dodania tovaru alebo služby, avšak len ak je platiteľom dane (napr. zdaniteľná osoba, nezdaniteľná právnická osoba, ktoré môžu byť registrované pre daň podľa § 7, alebo § 7a povinnosť oznamovať elektronicke údaje o prijatom tovare alebo službe nemajú). Odberateľ oznamuje IČ DPH dodávateľa, svoje IČ DPH, a údaje, týkajúce sa predmetného dodania, podľa § 74 ods. 1 písm. c) až k), m), n) a § 68d ods. 4 zákona o DPH, s výnimkou údajov podľa § 74 ods. 1 písm. h) a i), ak je tento odberateľ osobou povinnou platiť daň podľa § 69 ods. 10 až 12. Odberateľ oznamuje údaje z dodania tovaru alebo služby do piatich dní od prijatia elektronickej faktúry.

V odseku 11 sa navrhuje spôsob oznamovania údajov. Údaje podľa odseku 9 a 10 sa oznamujú prostredníctvom doručovacej služby. Ak sa na zaslanie elektronickej faktúry použije doručovacia služba, povinnosť oznámiť údaje sa považuje za splnenú odovzdaním elektronickej faktúry doručovacej službe.

V odsekoch 12 a 13 sa navrhuje uložiť sankcie za porušenie oznamovacej povinnosti. Daňový úrad uloží pokutu do výšky 10 000 eur dodávateľovi alebo odberateľovi, ktorý neoznámil žiadne údaje z dodania tovaru alebo služby, alebo ich oznámil po lehote uvedenej v odsekoch 9 a 10, oznámil iba niektoré údaje, prípadne oznámil nesprávne údaje. Pri opakovanom porušení povinností podľa predchádzajúcej vety môže daňový úrad uložiť pokutu až do výšky 100 000 eur.

V odseku 14 sa uvádza, že v prípade, ak sú údaje oznámené dodávateľom alebo odberateľom nesprávne, a ide o zrejmy omyl, pričom nesprávne údaje dodávateľ alebo odberateľ následne opraví, daňový úrad pokutu podľa odsekov 12 a 13 neuloží. Takisto daňový úrad pokutu neuloží, ak dodávateľ alebo odberateľ neoznámili údaje v ustanovenej lehote z dôvodu preukázanej technickej poruchy, ako napríklad plošný výpadok internetovej siete, na strane certifikovaného poskytovateľa doručovacej služby, za podmienky, že bezodkladne po odstránení tejto poruchy budú údaje oznámené.

V odseku 15 sa uvádza, že faktúry uchovávajú platitelia dane (v postavení dodávateľa aj odberateľa) po dobu 10 rokov od skončenia roka, ktorého sa dodanie týka.

V odseku 16 sa ustanovuje, že ak je platiteľom dane skupina, povinnosť oznamovať údaje z dodania tovaru alebo služby, ku ktorému je vyhotovená elektronická faktúra, majú jednotliví členovia skupiny v rozsahu nimi uskutočnených a prijatých zdaniteľných plnení.

V odseku 17 sa navrhuje upraviť povinnosť dodávateľa a odberateľa súvisiacu s podávaním kontrolného výkazu podľa § 78a za zdaňovacie obdobie, ktoré sa končí 30. júna 2030, na ktoré sa bude vzťahovať znenie § 78a, a povinnosť dodávateľa súvisiacu s podávaním súhrnného výkazu za obdobie, ktoré sa končí 30. júna 2030, na ktoré sa bude vzťahovať § 80 zákona o DPH v znení účinnom do 30. júna 2030.

V odsekoch 18 a 19 sa upravujú vybrané aspekty ohľadom certifikácie poskytovateľov doručovacej služby. V roku 2026 sa nebude vyžadovať na zápis osoby ako certifikovaného poskytovateľa doručovacej služby do evidencie vedenej finančným riaditeľstvom splnenie podmienky podľa § 76a ods. 2 písm. e) v rozsahu podľa odsekov 9 až 11, pričom ak splnenie tejto podmienky v rozsahu odsekov 9 až 11 osoba nepreukáže do 15. decembra 2026, finančné riaditeľstvo ju 1. januára 2027 vymaže z evidencie podľa § 76a ods. 5. Do 30. júna 2030 sa nebude vyžadovať na zápis do evidencie vedenej finančným riaditeľstvom splnenie podmienky podľa § 76a ods. 2 písm. e) v rozsahu podľa § 80 a § 80a zákona o DPH v znení účinnom od 1. júla 2030. Ak však splnenie podmienky podľa § 76a ods. 2 písm. e) v rozsahu § 80 a § 80a v znení účinnom od 1. júla 2030 nepreukáže táto osoba do 15. júna 2030, finančné riaditeľstvo túto osobu z evidencie podľa § 76a ods. 5 dňa 1. júla 2030 vymaže.

V navrhovanom odseku 20 sa z dôvodu právnej istoty spresňuje, že povinnosť certifikovaného poskytovateľa doručovacej služby preukázať automatizované plnenie informačných povinností podľa § 80 nesúvisí s povinnosťou platiteľa dane alebo dotknutej zdaniteľnej osoby podať súhrnný výkaz, keďže tento inštitút do 30. júna 2030 ostáva zachovaný.

K Čl. I bodu 60 (príloha č. 6)

Do transpozičnej prílohy sa navrhuje doplniť smernicu (EÚ) 2025/516, ktorej transpozícia je súčasťou návrhu zákona o DPH.

K Čl. II bodom 1 (§ 36 ods. 1)

Navrhuje sa úprava vyhládavacej činnosti tak, aby sa zabezpečila väčšia efektívnosť správy daní.

K Čl. II bodu 2 /§ 50 ods. 1 písm. c)/

Z dôvodu zabezpečenia úhrady dane sa navrhuje, aby bol správca dane oprávnený uložiť daňovému subjektu, u ktorého existuje odôvodnená obava, že nesplattná daň alebo nevyrubená daň nebude v čase jej splatnosti uhradená, resp. bude nevyožiteľná, aby strpel nevrátenie preplatku alebo nadmerného odpočtu.

K Čl. II bodom 3 a 4 (§ 52 a § 91 ods. 7)

Ide o legislatívno-technické úpravy.

K Čl. II bodu 5 (§ 79 ods. 2)

Ide o legislatívnu úpravu ustanovenia v nadväznosti na nové ustanovenie § 50 ods. 1 písm. c).

K Čl. II bodom 6 až 9 (§§ 81, 82, 88 ods. 3 a 91)

Z dôvodu zabezpečenia flexibility a operatívnej výkonnosti výkonu daňovej exekúcie, a to najmä efektívnym prerozdelením na jednotlivých exekútorov sa navrhuje, aby daňovú exekúciu mohol vykonávať správca dane aj u daňového dlžníka, ktorému nie je príslušný. Očakávaným prínosom je zvýšenie celkovej efektivity vymáhania, a tým zvýšenie príjmov do štátneho rozpočtu.

Rovnako sa navrhuje úprava ustanovenia o zriadení a zrušení záložného práva, ktoré vo väčšine prípadoch predchádza samotnému začatiu a vedeniu daňového exekučného konania, sledujúc zámer zabezpečiť podmienky pre efektívne vedenie daňového exekučného konania, vrátane čo najvýhodnejšieho postavenia správcu dane ako záložného veriteľa s dopadom na mieru uspokojenia z výťažku daňovej exekúcie.

K Čl. III bodu 1 (§ 20 ods. 14)

Účtovná jednotka, ktorá je povinná zostaviť súčasne výročnú správu, ako aj výkaz podľa osobitného predpisu, nebude povinná vo výročnej správe uvádzať údaje, ktoré sa uvádzajú vo výkaze. Ide o prehľad výnosov (príjmov) v členení podľa zdrojov a prehľad nákladov (výdavkov) v členení podľa jednotlivých druhov činností, účelu alebo projektov, s osobitným vyčíslením nákladov (výdavkov) na správu.

K Čl. III bodu 2 /§ 23 ods. 2 písm. p)/

Zosúladuje sa názov výkazu vzhľadom na nadväzujúce ustanovenia zákonov § 6b zákona č. 116/1985 Zb. o podmienkach činnosti organizácií s medzinárodným prvkom v Československej socialistickej republike v znení zákona č. 109/2025 Z. z., § 17b zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení zákona č. 109/2025 Z. z., § 25a zákona č. 147/1997 Z. z. v znení zákona č. 109/2025 Z. z., § 34a zákona č. 213/1997 Z. z. v znení neskorších predpisov a § 35a zákona č. 34/2002 Z. z. v znení zákona č. 109/2025 Z. z.

K Čl. III bodu 3 (§ 23d ods. 7 a 8)

V súvislosti s transpozíciou smernice Komisie (EÚ) 2025/1442 z 18. júla 2025, ktorou sa mení smernica 2006/111/ES, pokiaľ ide o vykazovacie povinnosti (Ú. v. EÚ L, 2025/1442, 21.7.2025) (ďalej len „smernica 2025/1442“) sa vypúšťa povinnosť predkladania výročnej správy a záznamov z valných zhromaždení tých účtovných jednotiek, ktorých činnosť je zaradená do kategórie priemyselnej výroby a ktorých čistý obrat za bezprostredne

predchádzajúce účtovné obdobie bol väčší ako 250 000 000 eur MF SR, ktoré by ich následne malo zaslať Európskej Komisii.

K Čl. III bodu 4 /§ 31 ods. 2 písm. b)/

V nadväznosti na súvisiacu úpravu § 71 ods. 1 písm. b) a § 85n ods. 2 zákona o DPH, pri ktorej sa upravuje zavedenie formátu a technických požiadaviek stanovených MF SR, resp. podľa európskej normy pre elektronickú fakturáciu v súlade s vykonávacím rozhodnutím 2017/1870 a STN 16931 a zoznamom jej syntaxí podľa smernice 2015/55/EÚ, elektronická faktúra bude vyhotovovaná v harmonizovanom štruktúrovanom elektronickom formáte, ktorý umožňuje jej automatizované a elektronické spracovanie. Súčasne je účtovná jednotka povinná dodržať aj elektronický formát ustanovený napríklad vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) 2024/2952 z 29. novembra 2024, ktorým sa stanovuje spoločný vzor a elektronické formáty na podávanie správ na účely uplatňovania smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o informácie, ktoré sa majú predkladať v správach s informáciami o dani z príjmov (Ú. v. EÚ L, 2024/2952, 2.12.2024) (ďalej len „vykonávacie nariadenie (EÚ) 2024/2952“) alebo delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2019/815 zo 17. decembra 2018, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2004/109/ES, pokiaľ ide o regulačné technické predpisy o špecifikácii jednotného elektronického formátu vykazovania (Ú. v. EÚ L 143, 29.5.2019) v platnom znení (ďalej len „delegované nariadenie (EÚ) 2019/815 v platnom znení“) v prípade výročných správ účtovných jednotiek, ktoré majú povinnosť vykazovania informácií o udržateľnosti podľa § 20c alebo § 20g zákona o účtovníctve.

K Čl. III bodu 5 (§ 31 ods. 7)

Vzhľadom na súvisiacu úpravu § 71 ods. 4 a § 85n ods. 2 zákona o DPH, ktorá ustanovuje, že vyhotovenie elektronickej faktúry nepodlieha súhlasu prijímateľa, ani podľa zákona o účtovníctve pri vyhotovení tohto elektronického účtovného záznamu nebude súhlas vyžadovaný.

K Čl. III bodu 6 (§ 35 ods. 2)

Ak zákon o účtovníctve alebo osobitný predpis ustanovuje účtovnej jednotke pri vyhotovovaní účtovného záznamu formát, v ktorom je povinná účtovný záznam vyhotoviť a uložiť, je povinná v rovnakom formáte ho aj uchovávať pre účely archivácie. Týka sa to predovšetkým elektronického formátu, ktorý je ustanovený opatrením MF SR pre ukladanie správy s informáciami o dani z príjmov, resp. vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) 2024/2952 alebo pri elektronickom formáte výročnej správy podľa delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2019/815 v platnom znení v prípade výročných správ účtovných jednotiek, ktoré majú povinnosť vykazovania informácií o udržateľnosti podľa § 20c alebo § 20g zákona o účtovníctve.

K Čl. III bodu 7 (prechodné ustanovenia)

Účtovná jednotka, ktorá bude vyhotovovať výročnú správu aj výkaz podľa osobitného predpisu, vyhotoví výročnú správu v súlade s § 20 ods. 14 prvýkrát za účtovné obdobie začínajúce 1. januára 2026.

V súvislosti s transpozíciou smernice 2025/1442 je potrebné upraviť, že účtovná jednotka už nebude mať povinnosť predložiť výročnú správu a záznamy z valných zhromaždení za účtovné obdobie 2025 a ani v prípade ak jej účtovným obdobím je hospodársky rok, ak by splnenie tejto povinnosti malo byť po 1. januári 2026.

K Čl. III bodu 8 (príloha)

Do transpozičnej prílohy sa navrhuje doplniť smernica 2025/1442, ktorej transpozícia je súčasťou navrhovaného znenia zákona o účtovníctve.

K Čl. IV bodu 1 (§ 154 ods. 5)

Ustanovenie § 154 ods. 5 sa navrhuje vypustiť z dôvodu jeho obsolétosti.

K Čl. V bodu 1 (§ 1 a § 2)

Navrhuje sa nové znenie základných ustanovení zákona č. 215/2019 Z. z. o zaručenej elektronickej fakturácii a centrálnom ekonomickom systéme a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 215/2019 Z. z.“), ktorým sa jasne vymedzujú dva základné predmety právnej úpravy, a to povinnosť prijímať elektronicke faktúry verejnými obstarávateľmi a obstarávateľmi, a centrálny ekonomický systém a jeho používanie.

Zároveň sa výslovne ustanovuje, že zákon č. 215/2019 Z. z. nezasahuje do právnej úpravy elektronickej faktúry podľa zákona o DPH a zákona o účtovníctve.

Ide o legislatívno-technické úpravy v nadväznosti na nové ustanovenia o elektronickej fakturácii podľa zákona o DPH. Novým ustanovením sa má zjednotiť a precizovať, že hlavná právna úprava elektronickej fakturácie je stanovená v zákone o DPH.

V § 2 sa konkretizuje rozsah povinnosti prijímať a spracovávať elektronicke faktúry v prípade plnení z verejného obstarávania. Ustanovenie zabezpečuje, že verejní obstarávatelia budú technicky pripravení na prijímanie elektronicých faktúr, ak sú zasielané oprávnenou osobou prostredníctvom doručovacej služby. Doručovaciu službu zavádza navrhované znenie § 76a zákona o DPH (Čl. I bod 45 tejto osobitnej časti dôvodovej správy), čím sa určujú definičné znaky a iné pre doručovaciu službu, ako službu, ktorou sa zasielajú a doručujú elektronicke faktúry. Samotnú službu, t. j. doručovaciu službu poskytuje poskytovateľ, ktorý splnil podmienky podľa zákona o DPH byť certifikovaným poskytovateľom doručovacej služby.

Zároveň sa zavádza povinnosť uvádzať v elektronickej faktúre identifikáciu príslušného verejného obstarávania, čím sa posilňuje prepojenie medzi fakturáciou a verejným obstarávaním a zvyšuje transparentnosť. Daná povinnosť bola už aj v predošlej právnej úprave a zostala ako jediná nad tento rámec zachovaná pre explicitné účely procesov verejného obstarávania.

Ide teda o legislatívno-technickú úpravu z dôvodu spresnenia terminológie kedy je povinnosť prijať elektronicke faktúru príjemcom plnenia, ktorými sú verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ podľa osobitných predpisov (zákon o verejnom obstarávaní) a to doručovacou službou podľa osobitného predpisu (zákon o DPH).

K Čl. V bodu 2 a 7 (§ 3 až § 6, § 8 a § 9)

Ustanovenia § 3 až 6, § 8 a § 9 vrátane nadpisov sa navrhujú vypustiť z dôvodu ich obsolétosti a v nadväznosti na navrhované úpravy.

K Čl. V bodu 3 až 5 /§ 7 ods. 9 písm. a), § 7 ods. 9 písm. e), § 7 ods. 11/

Ide o legislatívno-technickú úpravu z dôvodu spresnenia terminológie a v nadväznosti na navrhované úpravy.

K Čl. V bodu 6 (§ 7 ods. 14)

Ustanovenie § 7 ods. 14 sa navrhuje vypustiť z dôvodu ich obsolétosti. Doterajšie odseky 15 a 16 sa označujú ako odseku 14 a 15.

K Čl. V bodu 8 (§ 10)

Ustanovenie § 10 písm. a) až c) sa navrhujú vypustiť z dôvodu ich obsolétosti. Súčasne sa navrhuje označenie písm. d) ustanovenia § 10 zrušiť.

K Čl. VI

Navrhuje sa, aby zákon nadobudol účinnosť 1. januára 2026 okrem čl. I bodov 7, 21 až 25, bodu 29 § 71 ods. 5, bodu 33 § 72 ods. 12, bodov 39, 51, 59 a 60, čl. II druhého bodu a štvrtého bodu, čl. III tretieho bodu až piateho bodu, čl. IV a V, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2027 a okrem čl. I bodov 8 až 13, 18, 19, 26 až 28, bodu 29 § 71 ods. 4 a 6, bodov 30, 31, bodu 33 § 72 ods. 9 až 11, bodov 34 až 38, bodov 40 až 45, bodov 47 až 50 a bodov 52 až 54, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. júla 2030.